

Koulu demokratiakasvattajana

Tervetuloa & tavoitteet (3 min)

Tervetuloa yhteiseen dialogiimme! Tänään tämän keskustelumme tavoitteena on pysähtyä yhdessä pohtimaan **demokratiaa sekä koulun roolia demokraattiseen elämäntapaan kasvamisessa: mahdollisuuteen osallistua ja vaikuttaa omaan elämään ja ympäröivään yhteiskuntaan. Maailmanlaajuisesti demokratian tila on heikentynyt. Lasten ja nuorten on tärkeää oppia, kuinka demokratiaa ylläpidetään ja kuinka demokraattisessa yhteiskunnassa toimitaan. Koulut ja oppilaitokset ovat merkittävässä roolissa demokratiataitojen opettamisessa. Keskeisiä demokratiataitoja ovat mm. keskustelu- ja vuorovaikutustaidot, vaikuttamis- ja yhteistyötaidot sekä kriittisen ajattelun taidot.** Tässä dialogissa keskitymme kuuntelemaan toisiamme ja sitä kautta vahvistamme yhteistä ymmärrystä. Jokainen saa vapaasti kertoa omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan sekä tuoda esiin omia näkemyksiään. Meillä kaikilla saa olla erilaisia ajatuksia ja mielipiteitä, mutta ne ovat kaikki yhtä arvokkaita.

Pelissäännöt (2 min)

Käydään yhdessä läpi [Skidialogin pelissäännöt](#) / [Erätauko-pelissäännöt nuorille](#), joiden avulla käymme tätä keskustelua. Voimmeko sitoutua näihin sääntöihin?

Esittäytyminen & virittäytyminen yhteiseen keskusteluun (5 min)

Virittäydytään keskusteluun. Kerro oma etunimesi ja sen lisäksi kerro lyhyesti, **mitä sinulle tarkoittaa demokraattinen elämäntapa. Voit miettiä arkeasi koulussa / töissä / vapaa-ajalla / kotona / harrastuksessa.**

Pariporina (2 min / 5 min)

Aloitetaan keskustelumme. Pohdi hetki parisi kanssa tai kolmen hengen ryhmässä, **miksi demokratiataitoja tulee harjoitella.** Kertokaa toisillenne myös, **mitä taitoja teillä jo on ja mitä taitoja tulisi kenties vielä vahvistaa?**

Yhteinen dialogi (10 min / 20 min)

Nyt on aika siirtyä keskustelemaan yhdessä. Kuka haluaa aloittaa ja kertoa, mistä juttelitte pariporinassa.

Apukysymyksiä:

Mitä tarkoittaa demokraattinen elämäntapa?

Mikä on mielestänne syy sille, että demokratian tila on heikentynyt?

Miksi demokraattista yhteiskuntaa tulee ylläpitää?

Pariporina (2 min / 5 min)

Kiitos äskeisestä keskustelusta. Siirrytään seuraavaksi pohtimaan sitä, **millä tavalla koulu / oppilaitos voi toimia demokratiakasvattajana. Vaikkei koulutus yksin voi ratkaista yhteiskunnallisia haasteita, on sillä merkittävä rooli demokratiataitojen sekä demokraattisen elämäntavan edistämisessä. Demokratian ylläpitämisen kannalta on tärkeää, että lapsilla ja nuorilla on aito ja yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua niin koulussa kuin laajemmin yhteiskunnassakin.**

Keskustele nyt hetki parisi kanssa siitä, **millä tavalla demokratiataitoja koulussa / oppilaitoksessa harjoitellaan? Jakakaa omia kokemuksianne ja mahdollisesti myös toiveitanne siitä, kuinka näitä taitoja voisi harjoitella vielä enemmän.**

Yhteinen dialogi (10 min / 20 min)

Jatketaan yhteistä keskustelua ja kuunnellaan, minkälaisia asioita pariporinoissa nousi esille. Kuka haluaa aloittaa ja kertoa, **miten koulu / oppilaitos on vahvistanut sinun demokratiataitojasi?**

Apukysymyksiä:

Mitä demokratiataitoja tulisi harjoitella vielä lisää?

Millä tavalla demokratiataitoja harjoitellaan oppitunnilla osana opetusta / koulussa tai oppilaitoksessa yleisesti?

Kenelle demokratiataitojen opettaminen kuuluu?

Oivallukset (14 min)

Kirjoita nyt oivalluskorttiisi oma oivalluksesi käymästä keskustelusta. Oivallus voi olla asia, joka sinulle tulee ensimmäisenä mieleen, kun ajattelet juuri käytyä keskustelua. Se voi liittyä keskustelun aiheeseen tai tapaan käydä keskustelua.

Lopetus (1 min)

Lyhyt yhteenveto keskustelusta, kiitos ja hei!